

КУЛЬТУРА, МИСТЕЦТВО ТА ЗМІ ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ

Викладач: кандидат історичних наук, доцент Черкасов Станіслав Сергійович

Кафедра: *всесвітньої історії та міжнародних відносин, V корпус, ауд. 304*

E-mail: *stancherkasov@znu.edu.ua*

Телефон: *(061) 228-76-39*

Інші засоби зв'язку: *Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)*

Освітня програма, рівень вищої освіти:	Країнознавство Бакалавр						
Статус дисципліни:	Нормативна						
Кредити ECTS	2	Навч. рік:	2020-21	Рік навчання	2	Тижні	10
Кількість годин	72	Кількість змістових модулів¹	2	Лекційні заняття – 16 Практичні заняття – 10 Самостійна робота – 46			
Вид контролю:	Іспит						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5888						
Консультації: <i>особисті – понеділок, вівторок, з 13:00 до 14:30, V корпус, ауд. 304; дистанційні – Google Meet, за попередньою домовленістю</i> <i>Запис на консультації: stancherkasov@znu.edu.ua</i>							

ОПИС КУРСУ

Курс має на меті сформувати у студентів комплексні знання про культуру, мистецтво та ЗМІ країн Центрально-Східної Європи, сучасні тенденції та напрями розвитку східноєвропейського мистецтва.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Культура, мистецтво та ЗМІ країн регіону (Центральна та Південно-Східна Європа)» є вивчення тенденцій розвитку культури та мистецтва, визначення можливостей використання досягнень цих країн у культурі, мистецтві для розвитку міжнародного туризму; використання матеріалів місцевих ЗМІ для розвитку країнознавства в Україні.

Інтерактивний формат курсу, що спонукатиме до дебатів, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у галузі гуманітарних наук навичок ефективної усної й письмової комунікації.

Виконання групових практичних завдань та підсумкових групових творчих проєктів спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей.

Використання новітніх програмних засобів під час виконання практичних завдань розвине як загальні, так і професійні цифрові компетенції слухачів.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможеться**:

- використовувати в країнознавчому аналізі інформацію про досягнення країн регіону в галузі культури та мистецтва;
- визначати тенденції розвитку матеріальної та духовної культури країн регіону;
- характеризувати роль культури та мистецтва країн у презентації країни за кордоном;
- використовувати інформаційні можливості ЗМІ країн регіону;

¹1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

- –використовувати Інтернет-ресурси країн регіону.
- самостійно здійснювати наукові дослідження та презентувати їхні результати на студентських науково-практичних конференціях;
- впевнено користуватися сучасними програмними продуктами (Storyboard, Prezi, WordCloud, MindMeister) для створення презентацій, візуалізації історичних даних, урізноманітнення навчального процесу під час викладання історії у середній школі.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та групових творчих проєктів розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5888>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Робота у групі над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем (max 4 бали) – на кожному практичному занятті.

Письмова контрольна робота (max 8 балів) – двічі на семестр, наприкінці кожного змістового модулю курсу. Контрольна робота складається з двох питань (max 4 бали кожне) – теоретичного (дати визначення терміну, розкрити сутність поняття) та практичного (продемонструвати характерні особливості того чи іншого історичного феномену на прикладі конкретного джерельного тексту).

Аргументативне есе (Standard Argumentative Essay) складається з таких структурних елементів:

- вступу, де студент декларує власну точку зору на проблему, поставлену у заголовку есе;
- щонайменше трьох аргументів на користь власної точки зору, структурованих за принципом SEXI (Statement-Explanation-Example-Importance/Impact).
- висновку, де попередні результати синтезуються та інтегруються у більш глобальний контекст.

Оскільки головна мета есе – змусити читача розділити точку зору автора, важливо використовувати риторичні фігури переконання, маркери логічної послідовності елементів («по-перше», «по-друге», «з вищезазначеного витікає» та ін.), апелювати до етосу (спільних цінностей, поглядів, знань) та фактів (дослідження, статистичні дані, думки фахівців, приклади з життя), проводити ефектні паралелі й аналогії для демонстрації вашої ерудиції, вдало використовувати цитати з прочитаних текстів, правильно обрати інтонацію спілкування з читачем. Детальні вимоги та практичні рекомендації до написання аргументативного есе див. на сторінці курсу у Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5888>

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на екзамені (max 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: теоретичного (max 10 балів) й історико-літературного (max 10 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=5888>

Захист групового творчого проєкту (max 20 балів) здійснюється на заліковому тижні. Публічний захист є обов'язковою вимогою для зарахування результатів за даними видами робіт.

Формат проєкту: презентація, міні-фільм тривалістю до 15 хвилин.

Кількість учасників у групі: 5-7 осіб.

Для запису на груповий творчий проєкт слід впродовж перших двох тижнів семестру подати заявку із зазначенням обраної теми, прізвищ та функцій виконавців, контактних даних керівника проєкту на поштову скриньку викладача :

stancherkasov@znu.edu.ua

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1 (розділ 1)	Аргументативне есе	Лекція 1,2,3,4,5	10
	Групова робота на семінарі та індивідуальне письмове завдання	Семінари 1,2,3,4	8
	Письмова контрольна робота	Тиждень 5	12
Змістовий модуль 2 (розділ 2)	Аргументативне есе	Лекція 6,7,8	6
	Групова робота на семінарі та індивідуальне письмове завдання	Семінари 5	6
	Письмова контрольна робота	Тиждень 11	18
Підсумковий контроль (max 40%)			
Іспит			20
Захист групового проекту			20
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1.			

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

1 Лекція	Особливості культурно-цивілізаційного розвитку східноєвропейських країн	Аргументативне есе	2
1 Семинар	Культура, мистецтво та медіа Польщі	Груповою роботою на семінарі, Індивідуальне письмове завдання	2
2 Лекція	Культура, мистецтво та медіа Чехії	Аргументативне есе	2
2 Семинар	Культура, мистецтво та медіа Словаччини	Груповою роботою на семінарі, Індивідуальне письмове завдання	2
3 Лекція	Культура, мистецтво та медіа Німеччини	Аргументативне есе	2
3 Семинар	Культура, мистецтво та медіа Австрії	Груповою роботою на семінарі, Індивідуальне письмове завдання	2
4 Лекція	Культура, мистецтво та медіа Балтійських країн	Аргументативне есе	2
4 Семинар	Культура, мистецтво та медіа Румунії	Груповою роботою на семінарі, Індивідуальне письмове завдання	2
5 Лекція	Культура, мистецтво та медіа Угорщини	Аргументативне есе	2
5 Лекція	Культура, мистецтво та медіа Швейцарії	Аргументативне есе	2
Змістовий модуль 2.			
6 Семинар	Культура, мистецтво та медіа Сербії	Груповою роботою на семінарі, Індивідуальне письмове завдання	6
7 Лекція	Культура, мистецтво та медіа Болгарії	Аргументативне есе	2
7 Лекція	Культура, мистецтво та медіа Греції	Аргументативне есе	2
8 Лекція	Культура, мистецтво та медіа Хорватії	Аргументативне есе	2

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Вулф Л. Винайдення Східної Європи : мапа цивілізації у свідомості епохи Просвітництва / Ларі Вулф ; пер. з англ. С. Біленького. – К. : Критика, 2009. – 591 с.
2. Дейвіс Н. Європа. Історія / Норман Дейвіс ; пер. з англ. П. Тарашук. – К. : Основи, 2000. – 1464 с.
3. История культур славянских народов : [в 3-х т.] / редкол. : Г. П. Мельников (отв. ред.) [и др.] ; Государственная академия славянской культуры. – М. : ГАСК, 2003–2008. – Т. 1–3.
4. История Центрально-Восточной Европы / Н. Алексюн, Д. Бовуа, М. Дюкре [и др.] ; пер. с фр. М. Ю. Некрасова и А. Ю. Карачинского. – СПб. : Евразия, 2009. – 1120 с.
5. История южных и западных славян : учебник для студентов, обучающихся по направлению и специальности «История» : в 2-х т. / под ред. Г. Ф. Матвеева, З. С. Ненашевой ; Московский гос. ун-т им. М. В. Ломоносова. – М. : МГУ : Печатные традиции, 2008. – Т. 1–2.
6. Історія західних і південних слов'ян : з давніх часів до ХХ ст. : навчальний посібник / під ред. В. І. Ярового. – К. : Либідь, 2003. – 630 с.

7. Історія західних та південних слов'ян : XX століття : навчальний посібник / під ред. Є. П. Пугача ; Харківський держ. ун-т ; Рівненський ін-т слов'янознавства Київського слов'янського ун-ту. – Харків : ОКО, 1998. – 462 с.
8. Історія Центрально-Східної Європи : посібник для студентів історичних і гуманітарних факультетів університетів / за ред. Л. Зашкільняка ; Львівський національний ун-т ім. І. Франка. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 658 с.
9. Кріль М. М. Історія країн Центрально-Східної Європи : навчальний посібник / М. М. Кріль. – К. : Знання, 2008. – 284 с.
10. Кріль М. М. Слов'янські країни на зламі епох : трансформація суспільства наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. : навчальний посібник / М. М. Кріль ; Дрогобицький держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобич : Вид-во Дрогобицького ун-ту, 2008. – 180 с. – (Університетська бібліотека).
11. Попова Т. А. История западных и южных славян в средние века и раннее новое время : учебное пособие для студентов ист. ф-тов / Т. А. Попова, Л. А. Шаферова ; Федеральное агентство по образованию. – Красноярск : Красноярский гос. пед. ун-т. им. В. П. Астафьева, 2008. – 203 с.
12. Центральна і Східна Європа в XV–XVIII століттях : питання соціально-економічної та політичної історії / під ред. Л. Зашкільняка, М. Крикуна ; Львівський держ. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : Вид-во Львівського ун-ту, 1998. – 301 с.
13. Центрально-Восточная Европа во второй половине XX века = Central Eastern Europe in the second half of the XX-th century : в 3-х т. / редкол. : А. Д. Некипелов (гл. ред.) [и др.] ; РАН, Ин-т международных экономических и политических исследований. – М. : Наука, 2000–2002. – Т. 1–3.
14. Яровий В. І. Історія західних та південних слов'ян у ХХ ст. : курс лекцій / В. І. Яровий. – К. : Либідь, 1996. – 416 с.
15. Яровий В. І. Новітня історія центральноєвропейських та балканських країн ХХ століття : підручник / В. І. Яровий. – К. : Генеза, 2005. – 814 с.

Програмні продукти:

Storyboard:<https://www.storyboardthat.com/>

WordCloud:<https://www.wordclouds.com/>

MindMeister:<https://www.mindmeister.com>

Prezi:<https://prezi.com/>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

²Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857> Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у CiscoWebex та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу stancherkasov@znu.edu.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (зіпосилання на сторінку сайту)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
 - для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович
- У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.